

Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Mevrouw drs. E.I. Schippers
Informateur
p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.nationaalrapporteur.nl

Contactpersoon
mr. M. Abelman
Hoofd Bureau Nationaal
Rapporteur

T 06 52877534
[m.abelman@
nationaalrapporteur.nl](mailto:m.abelman@nationaalrapporteur.nl)

Datum 5 april 2017
Onderwerp Mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen

Ons kenmerk
10026

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte mevrouw Schippers,

Als Nationaal Rapporteur is het mijn wettelijke taak aan de regering te rapporteren en te adviseren over de aanpak van mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen. Het belang van de aanpak van deze delicten wordt breed erkend. Niettemin is de prioritering, de benodigde capaciteit en de vorm waarin die aanpak plaats moet vinden niet zonder meer gegeven.

Mensenhandel

Mensenhandel is een ernstige schending van mensenrechten en een ondermijnende vorm van criminaliteit. Mannen, vrouwen en kinderen die gedwongen worden seksuele diensten te verlenen, of die uitgebuit worden tijdens andere arbeid, die gedwongen worden te stelen of te bedelen. Zowel grensoverschrijdend, in de vorm van georganiseerde criminaliteit als binnen Nederland in een-op-een situaties. In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in training om de signalering van slachtoffers te verbeteren. Dit heeft tot drie jaar terug geresulteerd in een stijgende lijn van gemelde slachtoffers. De afgelopen jaren is echter een flinke daling zichtbaar geworden in het aantal gemelde slachtoffers. Ik heb hierover meermalen aan de bel getrokken, maar onvoldoende gehoor gevonden. De cijfers over 2016 lijken een nog zorgelijker beeld te geven. Deels is dit het gevolg van de reorganisatie bij de politie tijdens de vorming van de Nationale Politie en deels van het aanwenden van politiecapaciteit die bestemd was voor mensenhandel voor andere doeleinden. Dit is zorgelijk: de aanpak van mensenhandel hoort niet op de reservebank. Ook de Tweede Kamer heeft via breed gesteunde moties herhaaldelijk opgeroepen tot behoud van capaciteit voor de aanpak van mensenhandel.

Indien het onderwerp mensenhandel niet in het regeerakkoord wordt opgenomen, vrees ik dat dit op de politiek-ambtelijke agenda aan prioriteit verliest. Er moet voldoende prioriteit en capaciteit zijn om actief te zoeken naar (signalen van) mensenhandel. Slachtoffers van mensenhandel in Nederland worden immers alleen dan gevonden wanneer actief naar hen gezocht wordt. Ik doe daarom een beroep op u dit onderwerp in het regeerakkoord te laten terugkomen en binnen

het kabinet de coördinatie van de aanpak van mensenhandel te beleggen bij de minister van Veiligheid en Justitie (net als thans het geval is).

Datum

5 april 2017

Ons kenmerk

10026

Daarbij vraag ik ook aandacht voor de vele signalen zowel van het Openbaar Ministerie als van de International Organization for Migration dat zich binnen migratiestromen veel slachtoffers van mensenhandel bevinden. Ze worden onderweg uitgebuit, of zijn aangekomen in het land van bestemming kwetsbaar voor uitbuiting. Onder hen zijn ook vele kinderen. In Nederland worden echter weinig slachtoffers van mensenhandel onder migranten gesignaleerd. Zo zijn in 2015 vier maal zoveel alleenstaande minderjarige vreemdelingen ons land in gereisd, maar is het aantal gesignaleerde minderjarige mogelijke slachtoffers van mensenhandel gelijk gebleven. Dat strookt in het geheel niet met het internationale beeld.

Van andere orde, maar niet minder relevant voor de aanpak van mensenhandel, is de thans bij de Eerste Kamer voorliggende Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche. Ik maak mij ernstig zorgen dat de bescherming van kwetsbaren in de prostitutiesector en de handhaving van de voorziene leeftijdsverhoging van sekswerkers in het wetsvoorstel zoals dat er nu uitziet voor zelfstandig werkende prostituees onvoldoende gewaarborgd is.

Seksueel Geweld tegen Kinderen

Ieder kind heeft recht op bescherming van zijn of haar seksuele integriteit. Recent is de Commissie-De Vries van start gegaan om in opdracht van NOC-NSF onderzoek te doen naar seksueel misbruik in de sport. Eerder werd al onderzoek gedaan naar seksueel misbruik in de jeugdzorg (Samson), de kinderopvang (Gunning) en in de katholieke kerk (Deetman). Seksueel geweld tegen kinderen is niet plaats of tijd gebonden, maar is een fenomeen dat zich helaas overal kan voordoen: al dan niet in een afhankelijkheidsrelatie, binnen en buiten huiselijke kring, in de fysieke wereld en online, in binnen- en buitenland. En de impact is enorm, voor zowel de slachtoffers, hun naasten als de samenleving. De schaal waarop seksueel geweld tegen kinderen voorkomt rechtvaardigt de stelling dat dit de samenleving ondermijnt.

Sinds 2013 onderzoek ik de Nederlandse aanpak van seksueel geweld tegen kinderen. Er is sindsdien veel gebeurd, maar het ontbreekt bij de aanpak vooralsnog aan duidelijke coördinatie. Voor een effectieve aanpak is samenhangend en gecoördineerd beleid nodig, op zowel internationaal, nationaal als (boven)gemeentelijk niveau.

Met de decentralisatie van de jeugdzorg heeft het Rijk veel van de verantwoordelijkheden voor de hulp aan slachtoffers overgedragen aan gemeenten. Niettemin moet ieder kind in Nederland, ongeacht waar het woont, kunnen rekenen op gelijke bescherming tegen seksueel geweld. Vanwege de noodzaak tot gecoördineerd beleid pleit ik voor een via het kabinet aangestuurde aanpak van seksueel geweld tegen kinderen. Dit zou vorm moeten krijgen in een Nationaal Programma seksueel geweld tegen kinderen (dat vanuit het oogmerk van samenhang gecombineerd kan worden met kindermishandeling en huiselijk geweld), met een coördinerend bewindspersoon (bijvoorbeeld de minister van Veiligheid en Justitie). Dit onderwerp hoort ook in het regeerakkoord thuis.

Een gecoördineerde aanpak van seksueel geweld tegen kinderen kan niet zonder goede beleidsinformatie. Op dit terrein schiet deze nog tekort. Zo is het bijvoorbeeld nog altijd onbekend hoe vaak vermoedens in Nederland worden gemeld en onderzocht bij Veilig Thuis, of hoeveel slachtoffers van seksueel geweld jeugdhulp of jeugdbescherming ontvangen, en hoe deze hulp eruitziet. Hierdoor kunnen we niet zien of de gekozen aanpak daadwerkelijk effectief is. Goed beleid vereist gedegen en onafhankelijke monitoring en evaluatie, zodat in de toekomst kan blijken dat beleid ook *bewezen* effectief is.

Datum

5 april 2017

Ons kenmerk

10026

Ook online vindt seksueel geweld tegen kinderen in toenemende mate en in grote variëteit plaats. Zo heeft een aantal omvangrijke groomingzaken veel aandacht getrokken en zijn sextortionzaken allang geen uitzondering meer. In de periode 2008 tot 2012 steeg het aantal bij het OM ingeschreven zaken over kinderpornografie met 45%, en sindsdien neemt deze stijging exponentieel toe. Extra aandachtspunt is dat een deel van de kinderpornografie op Nederlandse servers staat. Ook de kindersekstoerist hoeft tegenwoordig niet meer naar het buitenland en kan kinderen van achter de webcam (laten) misbruiken. De aanpak van online seksueel geweld en kindersekstoerisme verdient daarom over de volle breedte aandacht.

De beste manier om seksueel geweld tegen kinderen tegen te gaan is door allereerst te voorkomen dat het plaatsvindt. Preventie moet dan niet alleen gericht zijn op het weerbaar maken van kinderen om te voorkomen dat zij slachtoffer worden; het moet juist ook gericht zijn op het voorkomen van ouderschap. En daarmee kan je niet vroeg genoeg beginnen.

Ik wens u veel succes in het komende informatieproces. Een afschrift van deze brief zend ik ook aan alle fractievoorzitters in de Tweede Kamer.

Met vriendelijke groet,

Corinne Dettmeijer-Vermeulen
*Nationaal Rapporteur Mensenhandel en
Seksueel Geweld tegen Kinderen*